

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 6 marca 2025 r.

Poz. 1975

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.47.2025.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 lutego 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr IX/79/2025 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie zasad na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej Miasta i Gminy Buk przysługiwać będzie dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 stycznia 2025 r. Rada Miasta i Gminy Buk podjęła uchwałę nr IX/79/2025 w sprawie zasad na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej Miasta i Gminy Buk przysługiwać będzie dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej, dalej jako: "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 37 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 3 lutego 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.), dalej jako: "u.s.g." - "Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej". W oparciu o powołane upoważnienie, Rada Miasta i Gminy Buk w § 1 uchwały postanowiła: "Przyznaje się miesięczną dietę z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej Miasta i Gminy Buk w wysokości 800,00 zł". Jak stanowi § 3 uchwały: "W sytuacji rozpoczęcia lub zakończenia kadencji sołtysa, a także w przypadku rezygnacji sołtysa lub odwołania go z pełnionej funkcji, sołtys otrzymuje dietę w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pełnienia funkcji, przyjmując do wyliczenia rzeczywistą liczbę dni w danym miesiącu" (ust. 1), "Ustala się, że dieta naliczana będzie od następnego dnia po wyborze sołtysa do dnia zaprzestania pełnienia funkcji w skutek odwołania, upływu kadencji lub rezygnacji" (ust. 2), "Diety wskazane w ust. 1 podlegają zaokrągleniu do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 groszy i więcej podwyższa się do pełnych złotych" (ust. 3). W § 3 ust. 1 uchwały uregulowano zatem tylko zasadę ustalenia wysokości diety w przypadku rozpoczęcia lub zakończenia kadencji sołtysa w trakcie miesiąca, a także w przypadku rezygnacji sołtysa lub odwołania go z pełnionej funkcji, ale nie określono zasad potrąceń ryczałtowej diety w przypadku czasowego braku wykonywania obowiązków sołtysa przez określony okres. Z kolei § 3 ust. 2 uchwały określa jedynie moment naliczania diety dla sołtysa i wskazuje, że nastąpi to dnia następnego po jego wyborze i będzie naliczana do dnia zaprzestania pełnienia funkcji przez niego z powodu odwołania, upływu kadencji lub rezygnacji.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości diet na podstawie art. 37b ust. 1 u.s.g. zauważyć należy, że sądy administracyjne przyjmują tożsame stanowisko, jak w odniesieniu do diet dla radnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu wyroku z 11 października 2012 r., II SA/Op 387/12 (CBOSA) wyjaśnił, że: "Ustalona w stałej kwocie dieta w formie ryczałtu miesięcznego traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust. 1 u.s.g. wyraz «dieta» należy rozumieć jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji (np.: do rekompensaty zarobków utraconych wskutek pełnienia tej funkcji oraz kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem tej funkcji). Skoro więc dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa, to osoba pełniąca funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Dieta jest bowiem ekwiwalentem za utracone korzyści w związku z wykonywaniem funkcji sołtysa, a nie za samo piastowanie tejże funkcji".

Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19 (CBOSA): "Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady [powinno być: przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej - przyp. własny], to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem wyrażonym przez Wojewodę, iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczałtu, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji".

Odnosząc zatem powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, że ustalenie przez radę diety z tytułu pełnienia funkcji przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej Miasta i Gminy Buk w formie miesięcznego ryczałtu (§ 1 uchwały), przy jednoczesnym braku regulacji mechanizmu potrąceń ryczałtowej diety w przypadku, gdy osoby te nie wykonują powierzonych obowiązków, stanowi istotne naruszenie art. 37b ust. 1 u.s.g., co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności wskazanej uchwały w całości.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

wz. Wojewody Wielkopolskiego
I Wicewojewoda Wielkopolski
(-) Karolina Fabiś-Szulc
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miasta i Gminy Buk

Burmistrz Miasta i Gminy Buk